

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія фінансово-економічних та облікових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Вікторія СОВА
«19» *10.08* 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи менеджменту»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

спеціальність

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

відділення

підприємництва

(назва відділення)

2024 рік

Робоча програма «Основи менеджменту»
(назва навчальної дисципліни)
для студентів
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
освітньо-професійна програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
«16» серпня 2024 року, - 12 с.

Розробник: Лариса ГУРСЬКА, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін

 Т. Талько

Схвалено методичною радою коледжу.
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Модулів – 2	Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Освітньо-професійна програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90		3(2)-й
		Семестр:
		6(2)-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 4 самостійної роботи – 4	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції:
		30 год.
		Практичні, семінарські:
		30 год.
		Лабораторні:
		0 год.
		Самостійна робота:
30 год.		
		Вид контролю:
		Екзамен

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 60/30

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи менеджменту» є формування базових знань студентів щодо управлінської діяльності, розвиток особистих здібностей управляти працею і поведінкою людей, приймати управлінські рішення і ефективно їх реалізувати, прищеплення бажання оволодівати новими спеціальними знаннями, відповідальності і працелюбності, дисциплінованості.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність враховувати основні закономірності й сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.

СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 8. Здатність визначати та задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.

СК 11. Здатність формувати інформаційне середовище щодо якості і безпеки товарів, товарної асортиментної структури, правового поля здійснення торговельно-технологічних процесів.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Основи правознавства», «Основи маркетингу».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою.

РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.

РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.

РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН 9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, модульний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, реферати, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернет тощо.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи менеджменту

Тема 1. Соціально-економічні основи менеджменту

Поняття, завдання та зміст менеджменту. Основні етапи розвитку менеджменту. Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Поняття, завдання та зміст менеджменту. Еволюція теорії і практики менеджменту. Основні етапи розвитку менеджменту. Основні напрямки розвитку менеджменту в умовах ринкових відносин. Елементи менеджменту: суб'єкт, об'єкт, система,

зовнішнє середовище, інформація. Особливості сучасного менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 2. Організація як відкрита система

Поняття організаційної структури управління виробництвом та фактори, що їх визначають. Основні класи організаційних структур управління виробництвом. Типи бюрократичних структур управління виробництвом, їх особливості, переваги та недоліки. Типи адаптивних структур управління виробництвом, їх особливості, переваги та недоліки. Принципи формування організаційних структур управління виробництвом та їх розвиток. Делегування, відповідальність і повноваження.

Тема 3. Сполучні процеси менеджменту

Поняття, роль і класифікація інформації в менеджменті. Вимоги до інформації. Поняття, функції, види і роль комунікацій. Організація комунікаційного процесу. Удосконалення комунікацій.

Документація та діловодство. Поняття, роль і класифікація документів. Вимоги до оформлення й упорядкування документів. Характеристика основних видів документів. Поняття про діловодство підприємства.

Тема 4. Принципи менеджменту

Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту.

Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту. Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення.

Модуль 2. Керівництво та лідерство в системі управління

Тема 5. Функції менеджменту

Поняття і роль функцій менеджменту. Класифікація та загальна характеристика функцій менеджменту. Загальні функції менеджменту. Специфічні функції менеджменту.

Зміст планування як функції менеджменту; стратегія планування; планування реалізації стратегії. Питання, на які дає відповідь функція планування. Етапи процесу стратегічного планування і місія підприємництва; цілі підприємництва; оцінка і аналіз зовнішнього середовища; дослідження сильних і слабких сторін підприємництва; оцінка стратегії; реалізація стратегії; вибір стратегії; аналіз стратегічних альтернатив.

Поняття і значення мотивації в управлінні. Основні теорії мотивації. Система методів мотивації. Матеріальне стимулювання праці.

Аналіз мотивації до праці: взаємозв'язок між витратами праці і результатами її, взаємозв'язок між результатами діяльності і винагородою за неї, цінність винагороди.

Поняття, принципи і зміст контролю. Цілі, завдання, предмет та види контролю. Попередній, поточний, заключний контроль. Процес контролю і його вплив на працівників. Забезпечення ефективності контролю.

Тема 6. Методи менеджменту

Роль менеджера в діяльності підприємства. Вимоги до особистості сучасного менеджера, його саморозвиток. Влада і вплив менеджера. Економізація дій і прийомів діяльності менеджерів і бізнесменів.

Поняття, роль і система методів управління. Класифікація методів управління: методи прямого і непрямого впливу, довго- і короткострокові, періодичні, повторювані, поодинокі, особисті, колегіальні, економічні, адміністративні, соціальні. Характеристика економічних методів управління. Особливості адміністративних методів управління. Соціально-психологічні методи управління. Взаємозв'язок функцій та методів менеджменту. Механізм взаємодії методів управління.

Тема 7. Управління конфліктами та стресами

Природа конфлікту, його складові. Конфліктна ситуація та її ознаки. Типи конфліктів. Причини конфліктів на підприємстві. Управління конфліктами. Структурні та міжособові методи вирішення конфліктів. Функціональні та дисфункціональні наслідки конфліктів для організації.

Стреси в діяльності керівника. Фактори, що викликають стреси. Шляхи уникнення стресів.

Тема 8. Групова динаміка і колектив

Сутність, види та характеристика колективів (груп). Підвищення ефективності діяльності колективів працівників. Методи управління трудовим колективом. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керування. Характеристика та класифікація стилів керівництва.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с	п	с.р.	
Модуль 1					
Тема 1. Соціально-економічні основи менеджменту	12	6	2		4
Тема 2. Організація як відкрита система	10	4	2	2	2
Тема 3. Сполучні процеси менеджменту	11	4	2	2	3
Тема 4. Принципи менеджменту	10	2	2		6
Модульна контрольна робота 1	2			2	
Разом за модулем 1	45	16	8	6	15
Модуль 2					
Тема 5. Функції менеджменту	13	4	2	2	5
Тема 6. Методи менеджменту	10	2	2		6
Тема 7. Управління конфліктами та стресами	10	4	2	2	2
Тема 8. Групова динаміка і колектив	10	4	2	2	2
Модульна контрольна робота 2	2			2	
Разом за модулем 2	45	14	8	8	15
Усього годин	90	30	16	14	30

9. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми та зміст семінарських занять	Кількість годин
1	Тема 1. Соціально-економічні основи менеджменту 1. Історичний розвиток передумов сучасного менеджменту. 2. Сутність категорій управління та менеджменту 3. Сучасні теорії менеджменту. 4. Види менеджменту.	2

2.	Тема 2. Організація як відкрита система 1. Організаційна структура управління виробництвом 2. Делегування, повноваження та відповідальність в організації. 3. Мікросередовище організації, його складові. 4. Макросередовище організації та чинники, що його визначають.	2
3.	Тема 3. Сполучні процеси менеджменту 1. Інформаційне забезпечення процесу управління. 2. Поняття комунікацій, їх види. 3. Комунікаційний процес та його складові. 4. Бар'єри ефективних комунікацій	2
4.	Тема 4. Принципи менеджменту 1. Цілі, завдання менеджменту. 2. Принципи менеджменту. 3. Основні завдання менеджменту. 4. Учасники процесу управління, засоби здійснення.	2
5.	Тема 5. Функції менеджменту 1. Планування як функція менеджменту 2 Функція мотивації в менеджменті 3. Контроль як заключна функція менеджменту. 4. Види контролю.	2
6.	Тема 6. Методи менеджменту 1. Загальнонаукові методи менеджменту 2. Економічні методи менеджменту 3. Вимоги до особистості сучасного менеджера. 4. Економізація дій і прийомів діяльності менеджера.	2
7.	Тема 7. Управління конфліктами та стресами 1. Природа конфлікту, його складові та типи. 2. Причини, процес та наслідки конфлікту, управління конфліктами. 3. Стреси та фактори, що їх викликають. 4. Шляхи уникнення стресових ситуацій.	2
8	Тема 8. Групова динаміка і колектив 1. Групи, їх виникнення та класифікація. 2. Вплив, влада, лідерство в колективі. 3. Поняття кар'єри, види кар'єри. 4. Управління кар'єрою.	2
	Разом	16

10. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми та зміст практичних занять	Кількість годин
1.	Тема 2. Організація як відкрита система 1. Визначення типу організаційної структури підприємства. 2. Знаходження шляхів оптимізації організаційної структури підприємства.	2
2.	Тема 3. Сполучні процеси менеджменту 1. Аналіз інформаційних потоків підприємства 2. Визначення якості комунікаційних процесів на підприємстві	2
3.	Модульна контрольна робота 1	2
4.	Тема 5. Функції менеджменту 1. Складання бізнес-плану підприємства 2. Проведення SWOT-аналізу діяльності підприємства.	2

5.	Тема 7. Управління конфліктами та стресами 1. Визначення типу конфлікту, знаходження методу його вирішення 2. Визначення факторів, що викликають стрес, пошук шляху його уникнення	2
6.	Тема 8. Групова динаміка і колектив 1. Визначення стилю керівництва організації 2. Визначення типу стратегії лідерства видатних особистостей	2
7.	Модульна контрольна робота № 2	2
	Разом	14

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми та лабораторних занять	Кількість годин
1	Не передбачено навчальним планом	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми та зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Соціально-економічні основи менеджменту 1. Сучасні теорії менеджменту. 2. Види менеджменту.	4
2.	Тема 2. Організація як відкрита система 1. Мікросередовище організації, його складові. 2. Макросередовище організації та чинники, що його визначають.	2
3.	Тема 3. Сполучні процеси менеджменту 1. Комунікаційний процес та його складові. 2. Бар'єри ефективних комунікацій.	3
4.	Тема 4. Принципи менеджменту 1. Основні завдання менеджменту. 2. Учасники процесу управління, його предмет, засоби здійснення.	6
5.	Тема 5. Функції менеджменту 1. Контроль як заключна функція менеджменту. 2. Види контролю.	5
6.	Тема 6. Методи менеджменту 1. Вимоги до особистості сучасного менеджера. 2. Економізація дій і прийомів діяльності менеджера.	6
7.	Тема 7. Управління конфліктами та стресами 1. Стреси та фактори, що їх викликають. 2. Шляхи уникнення стресових ситуацій.	2
8.	Тема 8. Групова динаміка і колектив 1. Поняття кар'єри, види кар'єри. 2. Управління кар'єрою.	2
	Разом	30

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

При викладанні дисципліни «Основи менеджменту» використовуються мультимедійні презентації у програмі PowerPoint та навчально-методичне забезпечення з дисципліни, розміщене на навчально-інформаційному порталі Moodle.

15. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Модуль 1					Модуль 2					Екзамен	Сума
35					35						
T1	T2	T3	T4	МКР 15	T5	T6	T7	T8	МКР 15		
C3 1	C3 2	C3 3	C3 4		C3 5	C3 6	C3 7	C3 8			
	ПЗ 1	ПЗ 2			ПЗ 3		ПЗ 4	ПЗ 5			
5	5	6	4	6	4	5	5	30	100		

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену (диференційованого заліку)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

- Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436- IV із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
- Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV зі змінами та доповненнями
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
- Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2756-VI зі змінами та доповненнями
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
- Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>
- Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III із змінами та доповненнями URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>

Підручники (навчальні посібники)

- Білецька К.В. Основи менеджменту [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / К. В. Білецька ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк : СХУ ім. Лесі Українки, 2021. - 226 с.
- Козирєва О. В., Глебова Н.В., Ковальова В. І. Навчальний посібник з дисципліни «Офісний менеджмент»: для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент». – Х.: Видавництво Іванченка, 2021. – 274 с.
- Менеджмент. Базовий курс: навч. посіб. / Ю. В. Герасименко, О. Г. Підвальна ; Вінниц. нац. аграр. ун-т. - Вінниця : Консоль, 2017. - 255 с.
- Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.
- Менеджмент : навч. посіб. / Муромець Н.Є., Мирошніченко Ю.В., Корсаков Д.О. ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.- екон. ун-ту. - Харків : Мезіна В. В., 2017. - 322 с
- Менеджмент: навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Менеджмент" / Д. Т. Бікулов [та ін.] ; Запоріж. нац. ун-т. - Запоріжжя : Запоріж. нац. ун-т, 2017. - 359 с.
- Менеджмент: підручник / [Т. Л. Мостенська та ін.] ; Нац. ун-т харч. технологій, Нац. авіац. ун-т. - 2-ге вид. - К. : Кондор, 2021. - 756 с.
- Менеджмент організацій: навч. посіб. / Марта Оліховська, Любов Лелик, Володимир Оліховський ; Львів. ін-т приват. акціонер. т-ва "ВНЗ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом", Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Ліга-Прес, 2018. - 370 с.

9. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М.М. Ковальчук, Ю.В. Поканєвич, та ін.]; за заг. редакція Г.Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550 с.

10. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.

11. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. – 166 с.

12. О.В. Козирєва. Самоменеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент» всіх форм навчання /О.В. Козирєва, Н.В. Глебова. – Харків: НФаУ, 2020. – 212с.

13. Петруня Ю.Є., Петруня В.Ю. Менеджмент. Практикум: навч. посібник. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 104 с.

14. Стрпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А, Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ-2020», 2020 . – 56 с.

15. Шевченко Л.С. Менеджмент [текст]: навч. посіб. / Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, С.М. Макуха та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л.С. Шевченко. – Х. : Право, 2013. – 216 с.

ДОПОМІЖНА

16. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник / С.М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.

17. Кредісов А.І. Історія вчень менеджменту: [підручник] / А.І. Кредісов. – К.: Знання України, 2015.

18. Козирєва О.В., Ковальова В.І., Глебова Н.В. Управління персоналом. Навчальний посібник. – Х. : Видавництво Іванченка, 2021. – 126 с.

19. Козирєва О.В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А.. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирєва,– Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 186 с.

20. Шкільняк М.М, Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж. Л., Демків І.О. Менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль: Крок, 2017 р. – 252 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

21. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: URL: www.kmu.gov.ua.

22. Офіційний сайт Міністерства економіки: URL: www.me.gov.ua.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ»

Для денної форми здобуття освіти

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, з якої 70 балів відведено на навчальну роботу (поточний та модульний контроль) та 30 балів на підсумковий контроль (екзамен). Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни у балах переводиться у національні оцінки «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» згідно з табл. 1.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 2-х модулів обсягом (кредитів ЄКТС):

1 модуль - 1,5 (45 год.) – 35 балів;

2 модуль - 1,5 (45 год.) – 35 балів.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, модульного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом модулю, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо);
- тестування знань студентів з певної теми або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному/семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- правильність розрахунків при визначенні певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Модульний контроль.

Кожен модуль завершується виконанням студентом модульної контрольної роботи. Модульний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. На модульну контрольну роботу передбачено 30% від суми балів, виділених на модуль. Модульна контрольна робота проводиться у тестовій письмовій формі. Критерії оцінювання знань за модульну контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до неї. Оцінка за модуль визначається як сума набраних балів за поточну роботу та за модульну контрольну роботу.

3. Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Основи менеджменту» є екзамен, який проводиться у тестовій письмовій формі. На екзамен виділяється 30 балів. Критерії оцінювання знань студентів за екзамен наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Залежно від балів, отриманих за кожний вид навчальної роботи, студент одержує суму балів, яка переводиться в національну оцінку за відповідною шкалою згідно з табл.1:

Таблиця 1. Переведення рейтингу студента за 100-бальною шкалою в оцінку за національною шкалою

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Оцінка **«Відмінно»** виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів навчальної дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка **«Добре»** виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з навчальної дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка **«Задовільно»** виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки при виконанні екзаменаційних завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом педагогічного працівника.

Оцінка **«Незадовільно»** виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.